

INDYWIDUALNA
DIAGNOZA
SZKÓŁ

NA POTRZEBY PROJEKTU

Aldona Miszczyk

Centrum Kształcenia AWANS

12.2023-01.2024

Zatwierdzono: 12.01.2024

OSOBA PROWADZĄCA
Aldona Miszczyk
mgr Aldona Miszczyk

Na potrzebę realizacji projektu przeprowadzono w grudniu 2023 i styczniu 2024 roku diagnozę szkół Aldona Miszczyk Centrum Kształcenia AWANS. W badaniach ankietowych i telefonicznych wzięli udział uczniowie szkoły – 188 (158K,30M) osób z różnych kierunków kształcenia, 14 nauczycieli kształcenia zawodowego (wywiady) oraz 24 pracodawców z którymi szkoła współpracuje (wywiady telefoniczne).

Uczniowie

Uczniowie z grupy badawczej kształcą się na kierunkach:

- asystentka stomatologiczna - 2 semestry,
- higienistka stomatologiczna – 4 semestry,
- technik elektroradiolog – 5 semestrów,
- technik dentystyczny – 5 semestrów,
- opiekun medyczny - 3 semestry,
- technik usług kosmetycznych - 4 semestry.
- technik farmaceutyczny – 5 semestrów,

Nabór na poszczególne kierunki odbywa się w dwóch terminach: sierpień i styczeń. Grupa docelowa obejmie te kierunki kształcenia, które w trakcie trwania projektu lub po jego zakończeniu będą wchodziły na lokalny lub regionalny rynek pracy.

W badaniu wzięło udział 188 uczniów z 2, 3 i 4 semestru (bez absolwentów, którzy ukończą szkołę w czerwcu 2024 roku). W tej grupie 86 (80K,6M) osób pochodzi z obszarów wiejskich z powiatów, gdzie stopa bezrobocia przekracza średnią dla województwa świętokrzyskiego (7,5% - grudzień 2023 - dane Urząd Statystyczny Kielce) np. w powiatach opatowskim (14%), skarżyskim (14,3%), koneckim (9,9%), ostrowieckim (9,9%), starachowicki, (9,8%). Z grupy badawczej (188 osób) do udziału w projekcie wybrano 110 (94K,16M) uczestników (doradztwo, kurs, staż), ponieważ 56 (50K,6M) osób w czerwcu 2024 kończy naukę i w przypadku realizacji projektu od aja 2024 roku nie są w stanie otrzymać trzech form wsparcia w niespełna 2 miesiące, pozostałe 22 (14K,8M) osoby chcą wziąć udział tylko w stażu.

Udział w badaniu z podziałem na K/M na poszczególnych kierunkach:

- asystentka stomatologiczna 15 (15K,0M),

- higienistka stomatologiczna 20 (20K,0M),
- technik elektroradiolog 66 (47K,19M),
- technik usług kosmetycznych 23 (23K,0M),
- technik dentystyczny 17 (13K, 4M),
- opiekun medyczny 26 (25K,1M)
- technik farmaceutyczny 21 (15K,6M).

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że w grupie docelowej 54% stanowią osoby bezrobotne a dominującą grupę wśród bezrobotnych stanowią kobiety (68%). Kobiety są w znacznie gorszym położeniu, jeżeli chodzi o wejście na rynek pracy, ponieważ po przerwie związanej z urodzeniem i wychowaniem dzieci chciałyby powrócić na rynek pracy, ale mają problem ze znalezieniem jej w wyuczonym zawodzie. Słuchaczki Centrum Kształcenia AWANS posiadają co najmniej wykształcenie średnie, a 28% z nich wykształcenie wyższe (głównie humanistyczne). Ich aktywność na rynku pracy jest mniejsza niż mężczyzn. Diagnoza pokazała zróżnicowanie wyborów edukacyjno-zawodowych ze względu na płeć (w szkole uczy się aż 80% K), które widzą szansę znalezienia satysfakcjonującej pracy w zmianie zawodu w branży medycznej, która jest branżą intensywnie rozwijającą się.

Z analizy badań ilościowych wynika, że uczniowie najchętniej poszerzyliby swoje kompetencje zawodowe wybierając formy wsparcia tj. kursy/szkolenia w których zakres treści nauczania wykraczają poza program kształcenia zawodowego i odpowiadają na potrzeby płynące z rynku pracy (zapotrzebowanie pracodawców).

Uczniowie wyrażają bardzo dużą potrzebę odbycia stażu 188 (158K,30M), który oprócz poznania praktycznej strony zawodu i zdobycia nowych umiejętności i doświadczeń pozwoli nawiązać kontakty przydatne w przyszłych staraniach o pracę.

Cała grupa badawcza wyraziła chęć udziału w projekcie motywując to takimi czynnikami jak:

- uzyskanie nowej wiedzy i umiejętności zawodowych 168 (158K,10M),
- uzyskanie nowych kwalifikacji zawodowych 141 (130K,11M),
- lepsze przygotowanie do wejścia na rynek pracy 132 (114K,18M),
- zdobycie dodatkowych umiejętności bez ponoszenia kosztów 96 (80K,16M),
- realizacja swoich zainteresowań i pasji 84 (75K,9M),
- zabezpieczenie swojej przyszłości i swojej rodziny 150 (132K, 18M)

Uczniowie wyrażają duże zainteresowanie udziałem w projekcie, chociaż barierami osobistymi dla nich są: problemy z odnalezieniem się na rynku pracy, niska samoocena, ograniczenia finansowe, dostosowanie się do tygodnia pracy, niekiedy duża odległość między szkołą a domem, stereotypy dotyczące najczęściej roli kobiety.

Tabela 1. Które z wymienionych czynników stanowią dla Ciebie motywację do udziału w projekcie? (możesz wybrać więcej niż 1 odpowiedź)

Odpowiedzi	Ogółem	kobiety	mężczyźni
Uzyskanie nowej wiedzy i umiejętności zawodowych	168	158	10
Możliwość lepszego przygotowania do egzaminu zawodowego	46	41	5
Uzyskanie nowych kwalifikacji zawodowych	141	130	11
Lepsze przygotowanie do wejścia na rynek pracy	132	114	18
Spełnienie oczekiwań pracodawców w stosunku do przyszłego pracownika	150	132	18
Zdobycie dodatkowych umiejętności bez ponoszenia kosztów	96	80	16
Realizacja swoich zainteresowań i pasji	84	75	9

Reasumując, w odniesieniu do niniejszego projektu uczestnicy oczekują przygotowania ich do przyszłej pracy, specjalistycznego wsparcia, dobrych warunków pracy, zdobycia doświadczenia, tak, aby ułatwiło im to znalezienie pracy po ukończeniu kształcenia.

W odniesieniu do grupy objętej wsparciem bariery na jakie napotykają można podzielić na:

wewnętrzne:

- brak kompetencji zawodowych (brak wystarczającej wiedzy, doświadczenia i umiejętności do podjęcia pracy) – 110 (94K,16M)
- uwarunkowania psychologiczne (np. dyskryminacja, poczucie wykluczenia z powodu niedostosowania do rynku pracy np.)

zewewnętrzne:

- bezrobocie na rynku lokalnym i regionalnym
- niska mobilność przestrzenna związana z barierami komunikacyjnymi i ograniczeniami finansowymi – 74 (67K,7M)
- kształcenie zawodowe niedostosowane do potrzeb rynku pracy,

- wysokie wymagania pracodawców wobec przyszłych pracowników,
- otoczenie społeczne (sytuacja rodzinna utrudniająca znalezienie pracy)

Nabycie lub rozszerzenie kwalifikacji (kursy), zdobycie doświadczenia (staże) wpłynie na poprawę wizerunku uczestników na samym rynku pracy – zdobędą kwalifikacje konieczne do podjęcia pracy. Wyposażeni w doświadczenie praktyczne będą w stanie odpowiedzieć na wymagania pracodawców lokalnych. Dodatkowo wsparci przez doradztwo zawodowe staną się aktywnymi uczestnikami rynku pracy.

W kontekście samego wsparcia uczestnicy (K i M) napotykać na następujące bariery:

- brak umiejętności przygotowania i aktywnego włączenia się w rynku pracy (stąd wsparcie doradcze i IPD) – 110 (94K,16M),
- zbyt wysokie koszty dojazdu (stąd zwrot kosztów) – 74 (67K,7M)
- brak doświadczenia (staże) – 188 (158K,30M)
- poszukiwanie przez pracodawców pracowników, którzy posiadają specjalistyczne umiejętności (stąd w projekcie szkolenia/kursy oraz zajęcia praktyczne organizowane poza szkołą u pracodawcy w rzeczywistych warunkach zaplanowane wspólnie z pracodawcami).

Tabela 2. Czego oczekujesz po spotkaniu z doradcą zawodowym? (możesz wybrać więcej niż 1 odpowiedź)

Odpowiedzi	Ogółem	kobiety	mężczyźni
Pomoc w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych (CV, list motywacyjny)	56	48	8
Pomoc w przygotowaniu się do rozmowy kwalifikacyjnej	49	42	7
Pomoc w ukierunkowaniu ścieżki kariery zawodowej	72	67	5
Zapoznanie z ofertami pracy oraz ofertą edukacyjną	71	62	9
Poznanie swoich słabych, mocnych stron	85	74	11
Poznanie predyspozycji zawodowych	78	68	10

Nauczyciele

Nauczyciele biorący udział w badaniu (w większości przedsiębiorcy i pracodawcy, prowadzący zajęcia z kształcenia zawodowego w naszej szkole) wskazują, że w programach nauczania znajdują się przestarzałe treści programowe

natomiast w związku z olbrzymim postępem technologicznym w ostatnich latach brak w nich nowych rozwiązań technologicznych zarówno w stomatologii, elektroradiologii, kosmetyce np. na kierunku technik usług kosmetycznych w podstawie jest tylko manicure biologiczny a nie ma powszechnie stosowanych (manicure hybrydowy, akrylowy , brak również metod przedłużania rzęs czy bardzo pożądaney usługi przez klientki jaką jest makijaż permanentny).

Podstawowym celem jest stworzenie w szkole warunków zbliżonych do rzeczywistych warunków pracy zawodowej, co przełoży się na lepsze przygotowanie uczniów do egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe i łatwiej będzie znaleźć im pracę w branży medycznej stosownie do skończonego kierunku kształcenia. Centrum Kształcenia AWANS jest dobrze wyposażona w pomoce dydaktyczne zakupione ze środków własnych. Diagnoza przeprowadzona wśród 14 nauczycieli wykazała potrzebę łączenia umiejętności praktycznych i teoretycznych pomiędzy pokrewnymi zawodami np. higienista stomatologiczna i technik dentystyczny.

Pracodawcy/przedsiębiorcy

Badanie przeprowadzono wśród 24 pracodawców z Kielc i województwa świętokrzyskiego, którzy współpracują ze szkołami Centrum Kształcenia AWANS np.: Bezpieczna Radiologia, NZOZ Dilab Kielce, Świętokrzyskie Centrum Onkologiczne w Kielcach, Gabinet Stomatologiczny AwansDent, Prywatna Przychodnia Stomatologiczna NZOZ „Olimp”, Laboratorium Techniki Dentystycznej Ortoma, Laboratorium Protetyki Dentystycznej Soren, Salon Vellaves Spa, Salon LailaBeauty, Salon Monroe, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Wszystkie informacje były zbierane przez wywiady telefoniczne.

Z rozmów z przedstawicielami pracodawców wynika, że zatrudniali bądź zatrudniają absolwentów szkół policealnych. Są to absolwenci kierunków: technik usług kosmetycznych, higienista stomatologiczna, technik farmaceutyczny, technik elektroradiolog, technik dentystyczny, asystenta stomatologiczna, opiekun medyczny i inne pokrewne zawody medyczne.

Zdaniem większości badanych pracodawców wykształcenie, potwierdzone dyplomem ukończenia szkoły, ma dla nich znaczenie.

Tabela nr. 3 Opinia przedsiębiorców/pracodawców na temat:
Jakie braki mają absolwenci szkół policealnych?

Odpowiedzi	Ilość
Małe doświadczenie zawodowe	22
Słabe przygotowanie teoretyczne	6
Słabe kwalifikacje zawodowe	21
Brak uprawnień zawodowych	14
Niskie kompetencje interpersonalne	14
Niskie kompetencje samoorganizacyjne	17
Brak umiejętności poruszania się na rynku pracy	15
Kompetencje techniczne i komputerowe	13

Kolejne pytanie jakie zostało zadane przedsiębiorcą/pracodawcą dotyczyło form wsparcia, które poprawią jakość kształcenia w szkołach policealnych.

Tabela 4. Opinia przedsiębiorców/pracodawców na temat form wsparcia, które podniosą jakość kształcenia szkół policealnych.

Odpowiedzi	Ilość
Dodatkowe staże/praktyki dla uczniów	24
Kursy/ szkolenia dla uczniów	24
Zajęcia teoretyczne i praktyki zawodowe u pracodawcy	17
Włączenie pracodawców/ przedsiębiorców w system egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe	12
Uczestniczenie pracodawców/ przedsiębiorców w opracowywaniu programów nauczania	17
Tworzenie klas patronackich	18
Wyposażenie pracowni lub warsztatów szkolnych zgodnie z rekomendacjami instytucji z otoczenia społeczno - gospodarczego	19
Wyposażenie szkół w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK	22
Kursy/ szkolenia lub studia podyplomowe dla nauczycieli	18

Ponadto wszyscy pracodawcy określają jako istotne odbycie przez uczniów / słuchaczy praktyk/staży w czasie nauki i odbycie specjalistycznych szkoleń, które ułatwią późniejszą rekrutację do danej placówki.

Dla większości badanych pracodawców istotne są również predyspozycje osobiste absolwenta, w tym umiejętność autoprezentacji, zaangażowanie, zdolność uczenia się.

Wnioski z diagnozy

1. Wsparcie słuchaczy w zakresie zdobywania dodatkowych kwalifikacji/kompetencji i uprawnień zwiększających ich szansę na rynku pracy, dodatkowe szkolenia i kursy zawodowe są zgodne z kierunkiem kształcenia ucznia i stanowią uzupełnienie oferty kształcenia realizowanego w szkole (kursy/szkolenia zostały wybrane zgodnie z sugestią pracodawców/przedsiębiorców współpracujących ze szkołą)
2. Organizacja staży zawodowych dla 110 (94K, 16M) uczniów (100%), wykraczających poza zakres kształcenia zawodowego praktycznego w celu zwiększenia wymiaru praktyk zawodowych objętych podstawą programową nauczania danego zawodu. Realizowane będą na podstawie programu opracowanego przez nauczyciela zawodu oraz dyrektora szkoły we współpracy z podmiotami przyjmującymi uczniów na staż.
3. Zorganizować zajęcia z doradztwa zawodowego kształtujące kompetencje miękkie interpersonalne i postawy przedsiębiorcze. Wsparcie musi być prowadzone z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów.